

KOCKÁZATLISTA

Öngyilkosság, önagresszió rizikófaktora
Statikus (nem változtatható) tényezők
<ul style="list-style-type: none">➤ Korábbi öngyilkossági kísérlet(ek)/ önsértés➤ Szuicid előzmény a családban (1. vagy 2. fokú rokonok)➤ "Nagy" pszichiátriai kórkép (súlyos depresszió, bipoláris zavar, szkizofrénia)➤ Súlyos testi betegség/ fogyatékoság➤ Különvált/ Özvegy/ Elvált➤ Munkahely elvesztése/ Nyugdíjazás
Dinamikus (jelenlegi/időleges/kezelendő) tényezők
<ul style="list-style-type: none">➤ Öngyilkossági gondolatok, öngyilkossági terv/szándék➤ Jelenleg fennálló súlyos, major mentális betegség (pl. depresszív epizód, bipoláris zavar, szkizofrénia)➤ Erős szorongás, agitáció, alvászavar➤ Reménytelenség/ megküzdési mechanizmusok elégtelensége➤ Megterhelő életesemény a közelmúltban➤ Halálos módszerek könnyű elérhetősége (pl. lőfegyver, magas ház, mérgek stb.)
Elsődleges (pszichiátriai)
<ul style="list-style-type: none">➤ Jelenleg fennálló pszichiátriai betegség<ul style="list-style-type: none">• Affektív betegségek:<ul style="list-style-type: none">○ bipoláris II >bipoláris I >unipoláris major depresszió○ agitált/kevert depresszió, súlyos depresszió, reménytelenség, alvászavar○ komorbid szorongásos betegség○ komorbid alkohol-, illetve drogbetegség○ ciklotím/ hipertím/ depresszív temperamentum○ impulzív/agresszív személyiségvonások○ komorbid személyiségzavar (főleg borderline)○ mánia (diszfóriás/kevert)• Szkizofrénia• Alkohol/gyógyszer/drog /nikotin abúzus/addikció➤ Megelőző öngyilkossági kísérlet, önsértés➤ Szuicid előzmény a családban az 1. vagy 2. fokú rokonok között➤ Kórházból való elbocsátást követő időszak➤ Az öngyilkossági szándék/ halálvágy kommunikációja (búcsúzkodás, végrendelet stb.)
Másodlagos (pszicho-szociális)
<ul style="list-style-type: none">➤ Kora gyermekkori negatív életesemények (fizikai/ szexuális abúzus, szülő halála, válás stb.)➤ Impulzív, agresszív személyiségvonások major affektív betegség nélkül➤ Ciklotím-, hipertím-, depresszív temperamentum major affektív betegség nélkül➤ Izoláció / különvált / özvegy / elvált➤ Súlyos testi betegség (krónikus fájdalom, mozgáskorlátozottság stb.)➤ Munkanélküliség, komoly anyagi problémák (munkahely elvesztése / nyugdíjazás)➤ Súlyos akut negatív életesemények, megterhelő életesemény a közelmúltban➤ Dohányzás➤ Halálos eszközök könnyű elérhetősége (fegyver, magas ház, mérgek stb.)
Harmadlagos (demográfiai)
<ul style="list-style-type: none">➤ Férfi nem➤ Serdülőkor (fiúk)➤ Idős kor (mindkét nem)➤ Sérülékeny csoportok (öngyilkosok hozzátartozói, homo- vagy biszexualitás, bevándorlók, börtönlakók stb.)➤ Nagyobb kockázatú időszakok (tavasz/kora nyár, a hét első napjai, premenstruum, férfiaknál születésnap)

Heteroagresszió, erőszakos viselkedés rizikófaktorai

Statikus (nem változtatható tényezők)

- Erőszakos cselekmény(ek) az előzményekben
- Korábbi fegyver-használat (bármilyen fegyverrel)
- Férfi nem
- 35 év alatti életkor
- Előzményekben:
 - bűnügy
 - állatkínzás
 - agresszív magatartás
 - gyermekkori abúzus, agresszív bűncselekmény elszenvedője
- Szerepzavar/Szerepkonfliktus (stresszkeltő életesemény, változás, amellyel nem tud megbirkózni)
- Anamnézisben:
 - alkohol/drog/nyugtató abúzus/addikció
 - szkizofrénia, mánia
 - antiszociális személyiségzavar

Dinamikus (jelenlegi/időleges/kezelendő tényezők)

- Környezetre irányuló agresszív szándék
- Verbális agresszió
- Hozzáférés bármilyen fegyverhez
- Súlyos, kezeletlen mániás állapot
- Szkizofrénia, paranoid gondolatok/téveszmék
- Erőszakra buzdító hallucinációk
- Düh, agitáció, frusztráció
- Erőszakos gondolatok
- Szexuális abúzus vulnerábilis személyekkel szemben, vagy nem konszenzuális szexuális kapcsolat erőltetése
- Önkontroll csökkenése
- Jelenlegi alkohol /drog/nyugtató abúzus/addikció

Elhanyagolás, önelhanyagolás, áldozattá válás rizikófaktorai

- Értelmi fogyatékoság
- Testi fogyatékoság
- Súlyos mozgáskorlátozottság
- Idős kor
- Addikciók:
 - kémiai (alkohol/ kábítószer/ nyugtatók/ nikotin)
 - viselkedési
- Demencia
- Szkizofrénia, depresszió, mánia, kényszerbetegség
- Egyedül élő személy:
 - tartósan
 - ideiglenesen
- Hajléktalanság